

Breder en dieper

Studio One was al een tijdje toe aan vernieuwing en Presonus heeft er de tijd voor genomen. Het resultaat, Studio One 3, bevat een groot aantal nieuwe functies en een heleboel verbeteringen.

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Het is al weer een paar jaar geleden dat Studio One versie 2, en later versie 2.5 uitkwam. Studio One is ontwikkeld door Wolfgang Kundrus en Matthias Juwan, die daarvoor werkten aan Nuendo en Cubase voor Steinberg. Presonus nam kort daarna Studio One over. Het pakket wordt geprofileerd als een '21st century daw' met als belangrijkste eigenschappen een soundengine van zeer hoge kwaliteit met 32- tot 64-bits resolutie, en een interface die doelmatig is en veel gebruik maakt van drag & dropfuncties. Studio One biedt een professionele oplossing voor alle combinaties van software en hardware, midi en audio. Bij versie 2 werd vooral de audio-engine geoptimaliseerd, en in versie 3 is deze grotendeels ongewijzigd gebleven. Wel is een aantal ingebouwde instrumenten en plug-ins verbeterd en voorzien van een nieuwe instrument-engine, en is het timestretching-algoritme vernieuwd. Versie 3 biedt verder veel nieuwe functies en een vernieuwd uiterlijk.

Vloeiende curves

Het eerste dat opvalt aan Studio One 3 is het kleurenpalet en de grafische vormgeving

van de userinterface. Versie 2 was vooral muisgrijs en had veel vierkante, simpele knopjes en schermpjes. Nu is gekozen voor een donker kleurenpalet, met veel grijsinten maar ook steunkleuren. Er is ook meer contrast en detail bij de schermen en knoppen. Dat levert een rustige en duidelijkere aanblik op, die snel went. Zeker omdat je zelf het kleurenpalet kunt kiezen en aanpassen. Er is een nieuwe grafische renderingengine waarbij men rekening heeft gehouden met retina (Mac) en Direct2D (Windows) schermen en de userinterface is ook geschikt gemaakt voor multi-touchscreens. Hiermee is het mogelijk om vanuit de browser objecten te slepen, in te zoomen en te scrollen in het arrange window. Als je vaak een combinatie van instrumenten met een set insertplug-ins gebruikt, kun je deze nu als combipreset opslaan en in andere songs gebruiken.

In de arranger zijn nu automatiseringscurves toegevoegd. Voorheen kon je natuurlijk al automatisering opnemen en rechte lijnen trekken tussen punten, maar nu kun je vloeiende curves maken. Instrumententracks hebben nu een step-recordingmodus waarbij je de grid on the fly kunt aanpassen om stapsgewijs events op te nemen. De browser, die rechts van het arrange window staat, werd uitgebreid met een loop

window, waarin je alle content van Presonus kunt terugvinden. Plug-ins hebben nu thumbnails gekregen: in de browser zie je een mini-weergave van het effect of instrument, dat je naar tracks kunt slepen. Voor plug-ins van derden bestaat de mogelijkheid een thumbnail te genereren, voor de Studio One plug-ins staan ze er allemaal standaard al in.

Bijzondere optie

De console, het mixer window van Studio One, sluit daarbij aan met instelbare hoogte voor de faders, en de mogelijkheid de kleur van de mixerkanalen te koppelen aan de kleur van de track in het arrange window. De multi-

touch support vind je terug in nieuwe lay-outs voor de panningweergave en microviews van de plug-ins waar je direct in kunt editen. Een andere handige optie is dat je kunt kiezen of je bus- en fx-kanalen altijd rechts wilt plaatsen in de lay-out. De consoletracks beschikken nu over macrocontrols. Dit zijn 8 draai- en 8 drukknoppen en 2 x/y-pads die je kunt toewijzen aan parameters van de gebruikte instrumenten, plug-ins en trackopties. Zo kun je eenvoudig een externe controller gebruiken op elke track. De macro-editor is ook terug te vinden in de project page en de mastering/cd-production editor. Tracks zijn nu ook eenvoudig mono en stereo te maken. Een bijzondere optie is de gain reduction meter. In de consoletracks zie je deze naast de volume-weergave. De meter geeft aan in hoeverre compressors en limiters werkzaam zijn op

INFO
• **prijzen incl.:** Studio One Pro € 399,- Studio One Artist € 99,-
• **distributie:** Hyperactive Benelux GmbH, info@hyperactive.nl
• **internet:** www.hyperactive.nl, www.presonus.com

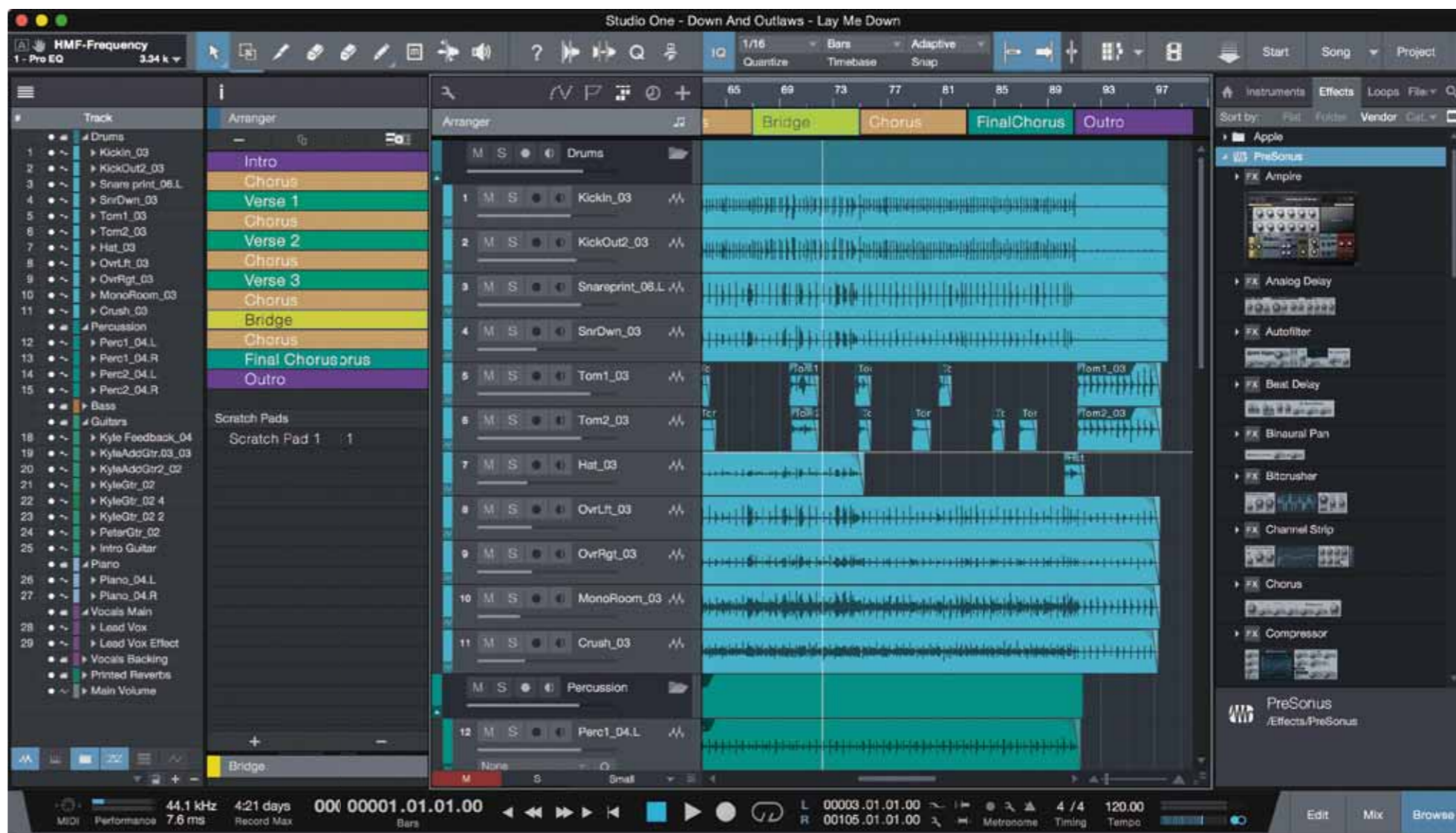
de track. Vooralsnog werkt dit alleen nog met plug-ins van Studio One zelf.

Alternatieve arrangementen

Presonus benadrukt dat Studio One een timebased daw is en blijft. Dat betekent geen patroonsequencer zoals we die kennen van Ableton Live en Bitwig. Er zijn wel twee nieuwe snuffjes: boven aan het scherm is een arrangertrack toegevoegd. Door hierin te klikken definieer je op de tijdlijn met een balkje bepaalde secties van het arrangement. Studio One vult daarbij alvast namen in zoals intro, verse, chorus en end. Deze kun je uiteraard zelf aanpassen. Als je daarna het balkje verplaatst of kopieert, schuift de hele tijdlijn daaronder mee, inclusief fades, automatisering en met behoud van de mixerinstellingen.

Aan de linkerkant van het arrangescherm zie je een overzicht van de indeling waarbij je direct naar het bewuste stuk springt als je een van de balkjes selecteert. De tweede nieuwe functie heet scratchpads. Als je deze activeert in het arrangescherm wordt het scherm verdeeld in twee helften, waarbij je links de oorspronkelijke tijdlijn hebt en rechts een volledig nieuwe, alternatieve tijdlijn. Hier kun je dan parts uit de linkerhelft inslepen en afspelen. Ook het hierheen slepen van de arrangersecties werkt prima. Je kunt zo alternatieve arrangementen snel testen zonder het oorspronkelijke nummer te hoeven aanpassen. Ook hierbij blijven de mixinstellingen gehandhaafd. In de praktijk werken beide functies uitstekend en nodigen uit tot een nieuwe manier van werken. De scratchpads zijn erg handig en sparen een heleboel gesleep >>

Het eerste wat opvalt, is het kleurenpalet en de grafische vormgeving

Voor wie echt aan de slag wil, is de Pro-versie eigenlijk een must

clipping-plug-in. Rotor is een leslie-simulatie met een analog modeling preamp-algoritme en een optie voor microfoonpositionering.

Note FX

Helemaal nieuw voor Studio One zijn de Note FX. Dit zijn midi-effecten die toegepast worden op de noten van instrumentsporen, zowel bij externe midi-apparaten als bij interne instrumenten. Erg handig is de Panic-toets die een all notes off-bericht uitstuurt naar alle midi-kanalen en interfaces. Het midi-inputfilter werkt nu per track in plaats van voor alle input tegelijk, zodat je nauwkeuriger kunt bepalen welke events worden opgenomen.

Er zijn drie Note FX. Ten eerste een arpeggiator, met een Classic mode voor maximaal 32 stappen met voor elke stap velocity en gate control. Er is ook een Chord mode waarbij akkoorden niet gespeeld worden, maar door het patroon gehaald. Hierbij kun je leuke stepsequencer-achtige patronen maken. Chorder is een plug-in om automatisch akkoorden te genereren aan de hand van gespeelde noten. Elke noot van het toetsenbord kun je een specifiek akkoord toewijzen. Je kunt ook presets maken met de learn- en copyfunctie, en er is een transposefunctie om de akkoorden in een andere toonsoort af te spelen. Het derde effect is Repeater, dat noten en complexe patronen op allerlei manieren kan reproduceren voor delay/echo-effecten. Voor de complexere stukken is de Repeater uitgerust met een grafische weergave.

iPad als remote

Kort na de introductie van Studio One 3 verscheen een iPad-app waarmee je een heleboel functies van Studio One op afstand kunt bedienen. De koppeling met Studio One 3 is eenvoudig te maken: je activeert de optie dat er met een remote gewerkt mag worden. De app vindt na het opstarten automatisch de daw-software en koppelt hiermee over een protocol dat UCNNet heeft en via wifi werkt.

Door de efficiënte datacompressie is er nauwelijks latency en bovendien werkt het twee kanten op: je bedient er Studio One mee, maar de app krijgt ook feedback van de daw zoals faderbewegingen, alle metering en de draai- en drukknoopp. De app heeft een hoofdscherm waarin je de console ziet met daarboven de tijdslijn en arrangertrack. Elke fader laat de meters zien inclusief gain-reductie, panning-, mute- en soloknoppen. Met swipes kun je door de lijst van faders scrollen of door een metertje aan te tippen

van de overzichtslijst van tracks die bovenin staat.

Een tweede scherm bevat allerlei zelf-programmeerbare functieknoppen, onderverdeeld in menu's zoals transport, view, console, automation, audio; eigenlijk alle basisfuncties van Studio One. Als je bij een fader op een klein knopje drukt, opent een detailscherm met daarin alle inserts en sends. Als je daar een plug-in kiest, worden alle parameters met balkjes zichtbaar, die je direct kunt editen, of bijvoorbeeld opnemen met automatisering.

Wil je het nog meer naar je eigen hand zetten, dan kun je de macro-editor oproepen met 8 draaiknoppen, 8 drukknoopp en 2 x/y-touchpads, die allemaal vrij programmeerbaar zijn. Men heeft goed nagedacht over de toegevoegde waarde van zo'n remote-app. Functies als faderbediening en automatisering zijn er uitstekend mee te bedienen, en bovendien biedt de metering een goed alternatief voor een tweede of derde monitorscherm door de accurate weergave. De app is een gratis download, maar werkt alleen met de Pro-versie van Studio One 3.

Bugfixes

Behalve de nieuwe functies bevat Studio One 3 ook veel kleine aanpassingen, verbeteringen en bugfixes. Zo werden de foldertracksfuncties uitgebreid, zijn er nieuwe renderopties, aanpassingen aan de inspector en tracklist en nog veel meer. Natuurlijk had Studio One al een heleboel te bieden, en al deze functies zijn ook weer aanwezig in versie 3: alle plug-ins, de projectpage, fx-chains, drag & drop voor zowat alle functies inclusief toewijzing van parameters aan controllers, de audio-engine, Melodyne-integratie, compacte omvang en koppeling met downloads van extra content en Soundcloud. Net als voorheen is Studio One leverbaar in drie versies: Prime (gratis), Artist en Professional. De laatste is de meest uitgebreide en bevat als enige de projectpagina voor mastering en cd-productie, Melodyne-integratie en een 64-bits audio-engine. Nieuwe functies die exclusief zijn voor de Pro-versie: macro controls, midi-fx,

arranger track en scratchpads, extended fx-chain en multi-instruments, bitcrusher en ondersteuning voor andere sample formats bij Presence XT.

Conclusie

Presonus levert met Studio One 3 een serieuze update af van deze toch al erg goede daw – waarbij hier en daar goed is gekeken naar de concurrentie – en dit zal waarschijnlijk veel potentiele gebruikers over de streep trekken. De integratie van scratchpads en arrangertracks geeft een hele nieuwe dimensie aan de studioworkflow en buit het drag & drop-principe optimaal uit. De nieuwe helpfunctie die veel meer contextgevoelig is, is erg handig voor wie bepaalde functies nader wil onderzoeken. Door de aanpassingen aan de console is Studio One nog geschikter voor grote producties.

Voor wie graag zijn vingers gebruikt bieden de multi-touchoptie en de uitgebreide iPad-remote uitstekende mogelijkheden. Er zijn veel interessante nieuwe opties te vinden voor wie in de box werkt door de multi-instruments en fx-chains, de midiplug-ins en steprecording-mogelijkheden. Maar ook voor diegenen die vooral audio mixen biedt deze versie genoeg mogelijkheden door de vernieuwde time-stretching en verder uitgewerkte browser met de unieke drag & drop-functies en vernieuwde console met macrocontrols. Door de verschillende versies kun je laag instappen met Studio One, maar voor wie echt aan de slag wil, is de Pro-versie eigenlijk een must, al is het alleen maar vanwege de 64-bits audio-engine die ontzettend goed klinkt. Studio One 3 is een serieuze daw en kan zich niet alleen meten met andere aanbieders, maar overtreft deze soms ook in eenvoud, bediening en workflowopties. ■

HET OORDEEL

- + scratchpads en arranger track
- + console-uitbreidingen
- + uitstekende audio-engine
- + snelle workflow met drag & drop
- + nieuwe instrument-engine
- geen

>> en het saven van versies uit, en voorkomen dat je steeds 'reserve-onderdelen' van je song achteraan hoeft te parkeren. Bij de arranger parts komt het voor dat een blokje op de tijdslijn wordt opgedeeld bij het verplaatsen, in dat geval worden eindfaders overgenomen in beide delen van het opgesplitste blok.

Instrumentcombinaties

Helemaal nieuw is de multi-instrumentoptie. Hiermee kun je binnen een instrument meerdere instrumenten combineren. Midinotens worden dan afgespeeld door alle instrumenten. De onderlinge mix is instelbaar en je kunt zelf een keyboardlay-out met splits maken.

Er zit een nieuwe synthesizer in Studio One 3, die Mai Tai heet. Dit is een polyfone

analog modeling synth, die gebruik maakt van een nieuw ontwikkelde instrument-engine. Hij heeft twee oscillators met sub, ruisgenerator, multimode filter, character module, drie envelopes, twee lfo's, een modulatiematrix en schaalbaar cpu-gebruik. Dit laatste zorgt ervoor dat je kunt kiezen voor ultieme geluidskwaliteit of meer processorcracht voor andere functies. Mai Tai klinkt erg goed: het laag is strak en duidelijk aanwezig, het midden en hoog helder en zonder aliasing als je aan de parameters draait.

Presonus geeft aan dat de nieuwe instrument-engine ook gebruikt zal worden voor alle toekomstige instrumentplug-ins. Bij de vernieuwde sampler, Presence XT is dat al gebeurd. Deze profiteert ook van nieuwe filters, effecten en modulatiematrix, en biedt boven-

dien scriptingmogelijkheden en uitgebreide multisample-opties voor meer dynamiek en expressie. Het leest ook allerlei andere formaten zoals Logic Pro's exs24, Soundfont plus, Kontakt en Gigasampler-data. Een nieuwe ingebouwde shop van Studio One biedt de mogelijkheid om later samplebanken bij te kopen.

Uitgebreide fx-chains

De inserts van de consoletrack bieden nu extended fx-chains: in plaats van effecten achter elkaar, kun je ze nu ook in parallel combineren. Je opent een insertplug-in en maakt een split aan, waarbij je kunt kiezen of het kanaal splitst op links/rechts, of dubbelmono/stereo, of op basis van een instelbare scheidingsfrequentie. In het pad daaronder kun je dan losse effecten slepen, maar ook weer nieuwe splits aanbrengen. Zo ontstaat een multi-effect dat je bijvoorbeeld goed kunt inzetten om een linker- en rechterkanaal van een spoor verschillende effecten te geven. Het is nog niet mogelijk ook een feedbackloop van het audiosignaal terug naar een effect plug-in te maken.

Fx-chains kunnen natuurlijk ook als presets opgeslagen worden. Er zijn een paar nieuwe audioplug-ins bij gekomen: bitcrusher is een overdrive/bit-reduction/downsampling/

SPECIFICATIES

Nieuw in Studio One 3 Professional

- arranger track
- scratchpads
- automation curves
- step recording
- nieuw pitch/time-stretch algoritme
- Presence XT +15GB content
- Mai Tai polyfone synth
- Note FX: arpeggiator, chorder, repeater
- nieuwe userinterface met multitouchsupport
- iPad remote
- in grootte in te stellen faders
- macro-controls
- gain reduction meters
- mono bussen
- high-dpi graphics, Retina optimalisatie (Mac)
- multi-instruments
- Extended fx-chains
- Presonus Shop
- browser met loops tab
- layout van plug-ins met thumbnails
- Keyword search
- midi input filter
- bitcrusher
- rotor
- uitgebreide info view
- overige specs
- 64-bit engine
- Melodyne integratie
- Soundcloud integratie

